

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО - III одд.</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОПКРУЖУВАЊЕ</b>					час бр.1
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Како да ги препознавам опасностите во опкружувањето и да се заштитам од нив (ризик, безбедност, заштита, опасни предмети, опасност од инсекти и други животни, опсност од растенија, опасност од непознати лица, хемикалии, струен удар, удар од гром, труење, грабнување, злоупотребување)	-Наведува потенцијално опасни предмети и појави во домот и во опкружувањето (струја, оган, хемикалии, лекови, оружје) и опишува ризични ситуации поврзани со нив  -Објаснува (преку пример) на кој начин се избегнува ризикот од опасните предмети и појави	1	<b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b> Учениците читаат пример приказни (прилог 1) за можни опасности во домот , се води краток разговор за можните последици / опасности по здравјето и животот од приказните ситуации.  <b>Главен дел – искуствено учење</b> Учениците, поделени во групи, добиваат 4 фотографии на кои се прикажани: оштетен штекер, отворено шише од солна киселина, кутија со лекови, пиштол. Учениците, во рамки на групата, дискутираат за секој предмет на фотографиите и за тоа дали и каква опасност може да предизвика. Потоа, запишуваат по една реченица за ризична ситуација со тие предмети (на пр. Марко го скришил штекерот кога ја шутнал топката и почнале да летаат искри од него; Малото братче на Емине ги нашло лековите од баба му и мислејќи дека се бонбони сакало да го изеде, итн.). По еден претставник од секоја група ги чита речениците. Потоа се води дискусија (секој учесник во дискусијата кажува сопствен пример) за потенцијално опасни предмети во домот и околината и какви последици може да предизвикаат.  <b>Завршни активности – изведување заклучок</b> Работен лист за учениците (Прилог 2) -работа во групи (или индивидуално) <b>Рефлексија</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Што правевме денес?</li><li>• Што научивте?</li><li>• Како можете наученото да го користите во</li></ul>	Прилог 1 (приказни)  Слики-фотографии на предмети-потенцијално опасни	Учество во дискусија  Усни одговори  Решенија во работен лист

			секојдневен живот? (одговорите се читаат од работниот лист)		
--	--	--	---	--	--

### Прилог 1.






#### Пример приказни за воведен дел од часот


Емилија има 3 години. Таа ги најде **лековите** на баба ѝ. Си помисли дека се бонбончиња и сакаше да ги изеде. За среќа, нејзината постара сестричка Сара ја виде навреме и ѝ ги зеде лековите. Таа ѝ укажа на Емилија дека тоа не се бонбончиња и треба да внимава да не допира предмети што не ѝ се познати или подобро да праша некој возрасен.

Мелек додека ја чекаше нејзината мајка да се врати од работа одлучи да ѝ направи чај. Таа водата ја загреваше на плинската боца. Чајот беше готов, но Мелек не ја затвори целосно плинската боца. Кога пристигна дома нејзината мајка веднаш почувствува необичен мирис на плин. Го виде чајот и ѝ беше сосем јасно дека Мелек не ја затворила плинската боца. Ја викна и ѝ укажа дека децата не треба да ракуваат со плински боци. Доколку во собата навлезе плин од боцата и ако во тој момент ја употребиш запалката ќе настане експлозија. Мелек се исплаши и вети дека веќе нема да ја користи плинската боца.


Поради дождливото време, Ване не можеше да излезе и да игра фудбал со своите другари. Тој постојано ја потштутнуваше топката во собата, па така го искрши штекерот. За да не го прекорува татко му, тој одлучи сам да ја поправи штетата. Штотуку се зафати со работа влезе татко му, кој веднаш истрча да го тргне Ване од кај штекерот. За среќа, не се случи ништо сериозно, но Ване ја научи лекцијата дека од скршениот штекер може да добиеш струен удар

Работен лист за ученици (завршен дел од часот) , проверка на степенот на усвоеност на стандарди

Предмет	Корист од предметот	Опасност од предметот	Како да се заштитам
			
			
			
			
			
			

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева		ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци			
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО - III одд.</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОПКРУЖУВАЊЕ</b>					час бр.2
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Како да ги препознавам опасностите во опкружувањето и да се заштитам од нив (ризик, безбедност, заштита, опасни предмети, опасност од инсекти и други животни, опсност од растенија, опасност од непознати лица, хемикалии, струен удар, удар од гром, труење, грабнување, злоупотребување)	-Наведува потенцијално опасни растенија (боцки, коприви, бобинки, печурки) и животни (инсекти, пајаци, змии) и опишува ризични ситуации поврзани со нив.  -Објаснува (преку пример) на кој начин се избегнува ризикот од опасните растенија и животни.	2	<p><b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b></p> <p>На табла се лепат фотографии/слики од : коприва, роза, печурка и пчела. Учениците кажуваат каква корист има човекот од нив (на пр. Од коприви се прави пита и чорба, од печурките се готви јадење, букет од рози се подарува за определена прилика, медот од пчелите се јаде).</p> <p><b>Главен дел – искуствено учење</b></p> <p>Учениците имаат напатствија да размислат дали покрај користа може овие животни и растенија да претставуваат опасност за луѓето (да се журкаат од коприва, да се отрујат од печурка, да се боцнат од трн, да ги „касне“ пчела). Потоа, поделени во групи, учениците треба да напишат уште неколку примери на потенцијално опасни растенија и животни, што ги презентираат пред целата паралелка, со објаснување зошто се опасни. На крајот, се изведуваат препораки како да се избегнат ризиците од опасни растенија и животни (пр. коприви да се фаќаат со ракавици, сами да не берат печурки, соодветно да се облекуваат кога одат на излет/планинарење, да внимаваат каде седнуваат во природа, да не ги вознемируваат пчелите, итн.).</p> <p>Самостојна активност, решавање задачи во работни листови</p> <p><b>Завршни активности – изведување заклучок</b></p> <p>На крајот се води разговор по прашања за наученото: <b>Рефлексија</b></p>	Учебник Работна тетратка Слики, фотографии 	Усмени одговори  Решенија во работен лист  Придонес во изведување заклучоци /препораки

			<ul style="list-style-type: none"><li>• Што правевме денес?</li><li>• Што научивте?</li><li>• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?</li></ul>		
--	--	--	---	--	--

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОКРУЖУВАЊЕ</b>				час бр.3	
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Како да ги препознавам опасностите во окружувањето и да се заштитам од нив (ризик, безбедност, заштита, опасни предмети, опасност од инсекти и други животни, опсност од растенија, опасност од непознати лица, хемикалии, струен удар, удар од гром, труење, грабнување, злоупотребување)	-Наведува потенцијално опасни ситуации со непознати лица и опишува ризични ситуации поврзани со нив.	3	<b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b> Учениците следат визуелна презентација на опасни ситуации со непознати лица (пр. влегување дома поради кражба со прелажување и врзување на детето, грабнување дете од улица, намамување на детето со подароци во возило поради злоупотреба. (Алтернатива: ситуациите може да им бидат опишани и дадени во пишана форма.) По секоја ситуација следи кус разговор: Во кои ситуации може да се случи опишаното?	Лаптоп Смарт табла Проектор Слики, фотографии и/или цртежи Прибор за изработка на постер 	Усмени одговори Учество во активности  Домашна задача
	- Објаснува (преку пример) на кој начин се избегнуваат опасните ситуации со непознати лица		<b>Главен дел – искуствено учење</b> Учениците поделени во групи подготвуваат „привила“ за однесување (1) <b>кога се сами дома</b> (на пр. ја заклучувам вратата, не отварам врата на непознати луѓе), (2) <b>кога излегувам да играат</b> (излегувам да играм доколку имам друштво, не се оддалечувам со непознати луѓе, не влегувам во возило на непознати луѓе, не разговарам со непознати возрасни), и (3) <b>кога одам во училиште</b> (секогаш одам по позната патека, не разговарам со непознати по патот, бегам доколку некој непознат ме задева, не примаам ништо од непознати лица). Секоја група го презентира подготвеното и сите заеднички ги договараат конечните правила.		
			<b>Завршни активности – изведување заклучок</b> Групна активност – изработка на постер <b>Рефлексија</b>		

			<ul style="list-style-type: none"><li>• Што правевме денес?</li><li>• Што научивте?</li><li>• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?</li></ul> <p>Домашна работа: учениците добиваат напишани недовршени приказни со можни опасни последици, како би реагирале и како би ја решиле опасноста.</p>		
--	--	--	--	--	--

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОПКРУЖУВАЊЕ</b>					час бр.4
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Како да се грижам за животните и растенијата  (домашни миленичиња, бездомни животни, трева, цвеќиња, дрвја)	-Ја опишува и споредува грижата што им е потребна на различни видови домашни миленици (маче, куче, папагал, аквариумски риби).	4	<b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b> Учениците слободно одговараат на усно поставените прашања: Дали имате милениче? (кое?); Имате ли видено бездомни кучиња или мачки? Кој се грижи за нив? Дали се грижите за растенијата во домот? (полевање) Кој се грижи за растенијата во паркот или природата?	Сликички со миленичиња (куче, маче, риба, папагалче...)	Усни одговори
	-Дава примери за соодветно и несоодветно однесување кон бездомните животни.		<b>Главен дел – искуствено учење</b> Учениците, поделени во групи,(може групите да се поделат по принцип – бирање со сликички: куче, маче, рипка, папагалче) добиваат задача да замислат дека дома ги имаат следните домашни миленичиња: куче, маче, аквариумски риби и папагал. Секоја група треба да опише како треба да се грижи за секое од нив (пр. како треба да го хранат, како да одржуваат хигиена и на миленичето и во домот итн.). По презентацијата на групите, се дава простор учениците да кажат сопствени искуства со милениче, наведувајќи каде живее/живеело, дали самите се грижеле за него или само им помагале на родителите (во што се состоела помошта) и сл.	Работен лист со описи (приказни/ фотографии) бр.1 (за прва активност)	Учество во заеднички активности
	-Дава примери за соодветно и несоодветно однесување кон растенијата во околината.		-Учениците, поделени во групи, добиваат работен лист со повеќе описи (приказни/фотографии) на соодветно и несоодветно однесување кон бездомни животни (пр. Фрлање по бездомните кучиња со камења. Вртење улични мачки за опашка. Оставање храна за бездомните мачки. Оставање вода за бездомните кучиња.) и кон растенијата во околината (пр. Собирање цвеќиња во парковите. Внимавање да не се игра со топка блиску до млади садници. Кинење листови од дрвјата на	Работен лист со описи (приказни/ фотографии) бр.2 (за втора активност)	Домашна задача



		<p>улица). За секој опис определуваат дали укажува на соодветно или на несоодветно однесување и дискутираат зошто го сметаат за такво. По завршување на работата наставникот прво прашува за бездомните животни: кои описи означуваат несоодветно однесување, бара објаснување од групите зошто ги сметаат за такви и остава простор учениците да неведат дополнителни примери на несоодветно однесување кон бездомните животни. Истата постапка се повторува и за соодветното однесување кон бездомните животни. Кога ќе заврши дискусијата за бездомните животни, фокусот се префрла на растенијата од околината и целата постапка се повторува, прво за несоодветното, па за соодветното однесување. На крајот заеднички се заклучува зошто некое однесување кон бездомните животни и кон растенијата во околината се смета за соодветно/несоодветно.</p> <p style="background-color: #f4a460; padding: 2px;"><b>Завршни активности – изведување заклучок</b></p> <p><b>Рефлексija</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Што правевме денес?</li> <li>• Што научивте?</li> <li>• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?</li> </ul> <p>Домашна задача: учениците треба да направат постер со текст и фотографии (или цртеж кој може да го изработат самите) за едно милениче на тема „Каква грижа му треба на моето милениче“.</p>		
--	--	--	--	--

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОПКРУЖУВАЊЕ</b>					час бр.5
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
<p>Како да придонесам за мојата безбедност и безбедноста на другите во сообраќајот</p> <p>(копнен, воздушен и воден сообраќај, превозно средство, автомобил, авион, воз, автобус, чамец, брод, правила на однесување во превозно средство)</p>	<p>Ги групира превозните средства според видот на сообраќајот (копнен, воздушен и воден)</p>	5	<p><b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b></p> <p>Учениците поделени во две групи , слободно погодуваат гатанки прочитани/кажани од наставникот , се бележи скорот на погодени сообраќајни средства или поими. Се прогласува групата победник.</p> <p><b>Главен дел – искуствено учење</b></p> <p>Учениците, поделени во групи, добиваат играчки, картонски изработки или слики од различни превозни средства (автомобили, автобуси, камиони, возови, бродови, чамци, едрилицы, авиони, хеликоптери итн) со задача да ги групираат според тоа каде се движат: на копно, во вода или во воздух. Потоа, секоја група добива 3 одделни листа, на секој е напишан по еден вид сообраќај: копнен, воздушен и воден. Наставникот покажува возило, а учениците го подигаат листот со називот на видот на сообраќајот и наставникот на табла, под колоната насловена по соодветниот вид, го запишуваат називот на возилото.</p> <p><b>Завршни активности – изведување заклучок</b></p> <p><b>Рефлексја</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Што правевме денес?</li> <li>• Што научивте?</li> <li>• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?</li> </ul>	<p>Гатанки</p> <p>Играчки (превозни средства)</p> <p>Картончиња со сликички листови</p>	<p>Учество во активности</p> <p>Усни одговори</p>

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОПКРУЖУВАЊЕ</b>					час бр.6
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Како да придонесам за мојата безбедност и безбедноста на другите во сообраќајот  (копнен, воздушен и воден сообраќај, превозно средство, автомобил, авион, воз, автобус, чамец, брод, правила на однесување во превозно средство)	-Ги наведува правилата за безбедно однесување на патниците во автомобил, во авион, во воз и во чамец.  -Ги предвидува последиците од непочитувањето на правилата на безбедно однесување на патниците во превозните средства.	6	<b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b> Учениците следат или читаат мотивациски ситуации преку слики или приказни за безбедно и небезбедно однесување на патници. (може и преку презентација изготвена од наставникот)	Слики, листови со приказни  хамер	Усни одговори-  Учество во дискусија  Изготвени постер-правила
			<b>Главен дел – искуствено учење</b> Учениците, поделени во групи, добиваат задача да напишат по 3 правила за безбедно однесување на патниците во автомобил, во авион, во воз и во чамец (очекувани одговори) -веднаш по влегување во автомобил се става појасот, -додека се вози со автомобил не смее да се вади главата надвор од прозорецот, -децата помали од 10 години не смеат да се возат на предното седиште, -додека полетува или слетува авионот не смее да се станува од седиштето, -додека се патува со воз не смее да се вади главата надвор од прозорецот, -додека се вози во чамец не смее да се движи по чамецот Откако секоја група ќе ги прочита правилата, наставникот отвора дискусија за последиците од непочитувањето на правилата за безбедно однесување во сообраќајот, а по наведување на различни примери за последици од небезбедно однесување се заклучува дека секој учесник во секој вид сообраќај мора да почитува определени правила за да се обезбеди безбедност на патниците, но и		

			<p>на другите учесници во сообраќајот. На крајот, учениците сите правила кои ги усвоиле ги запишуваат на хамер што го поставуваат на видно место во училницата</p> <p><b>Завршни активности – изведување заклучок</b></p> <p><b>Рефлексија</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Што правевме денес?</li><li>• Што научивте?</li><li>• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?</li></ul>		
--	--	--	--	--	--

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: <b>ОПШТЕСТВО</b>					
Наставна тема 2– <b>СЕ ГРИЖАМ ЗА СЕБЕ И МОЕТО ОПКРУЖУВАЊЕ</b>					час бр.7
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
<p>Како да ги препознавам опасностите во опкружувањето и да се заштитам од нив</p> <p>(ризик, безбедност, заштита, опасни предмети, опасност од инсекти и други животни, опсност од растенија, опасност од непознати лица, хемикалии, струен удар, удар од гром, труење, грабнување, злоупотребување)</p> <p>Како да се грижам за животните и растенијата</p> <p>(домашни миленичиња, бездомни животни, трева, цвеќиња, дрвја)</p> <p>Како да придонесам за мојата безбедност и безбедноста на другите во сообраќајот</p> <p>(копнен, воздушен и воден сообраќај, превозно средство, автомобил, авион, воз, автобус, чамец, брод, правила на однесување во превозно средство)</p>	<p>-Скор на тестот на знаења 80% од оценка</p> <p>-усни одговори од активностите на часовите 20% од оценката</p>	7	<p><b>Воведни активности – активирање на предзнаења</b></p> <p>Учениците се воведуваат во оценување на наученото од темата со презентирање и објаснување на барањата/задачите од тестот на тема „Се грижам за себе и моето опкружување“</p> <p><b>Главен дел – искуствено учење</b></p> <p>Учениците добиваат тест на знаења со не повеќе од 20 прашања, изготвен од наставникот. Прашањата се прилагодени според нивоата на усвоеност по Блумова таксономија, како сите ученици реално би го покажале степенот на усвоени знаења според стандардите.</p> <p><b>Завршни активности – изведување заклучок</b></p> <p>Се води разговор, за конкретност на задачите, лесно/тешко, како и добиени резултати на тестот.</p> <p><b>Рефлексија</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Што правевме денес?</li> <li>• Што научивте?</li> <li>• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?</li> </ul>	Тест со изготвени прашања од наставникот	<p>Решенија на тест задачите</p> <p>Придонес во изведување на заклучоци</p>